

11. Загоруйко Г.Є. Харчові добавки у парфумерно-косметичних продуктах: визначення, класифікація, призначення, склад, шкідливість і небезпечність // Г.Є. Загоруйко, Ю.В. Загоруйко, М.К. Адейшвілі-Сиром`ятнікова // Вісник проблем біології і медицини. — 2012. — Вип. 4. — С. 31- 37.
12. Ластухін Ю.О. Харчові добавки. Е-коди. Будова. Одержання. Властивості. Навчальний посібник /Ю.О.Ластухін. — Львів: Центр Європи, 2009.- 836 с.
13. Миронова Л.Г. Медицинская косметика / Л.Г. Миронова. — Москва: Пресс.-2012. — 292 с.
14. Пешук Л.В. Технологія парфумерно-косметичних продуктів /Л.В.Пешук, Л.І. Бавіка, І.М.Демидов. — Київ: ЦУЛ, 2007. — 376 с.
15. Сарафанова Л.А. Пищевые добавки /Л.А. Сарафанова. — СПб.: ГИОРД.- 2013. — 808 с.
16. Троицкая С.И. Пищевой террор: есть или жить? / С.И. Троицкая. — Ростов н/Д: Феникс, 2013.- 219 с.

ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ БДЖОЛИНОГО МАТОЧНОГО МОЛОЧКА

Закалюжний В.М.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Маточне молочко — секрет слинних залоз робочих бджіл, яким вони вигодовують переважно личинок бджолиних маток. Склад маточного молочка залежить від того, пилком яких рослин живляться бджоли. У висушеному маточному молочці — 58 % білка, 5-18 % жиру, близько 26 % цукру, багато мінеральних солей, вітамінів та інших біологічно активних речовин. Маточне молочко входить в склад медичного препарату Апілак та багатьох парфумерних і косметичних речовин [2, 3].

Маточне молочко, на відміну від інших продуктів бджільництва, має найменшу стійкістю до впливу зовнішніх факторів. При порушенні умов зберігання і виготовлення, корисні властивості маточного молочка втрачаються і воно не приносить користі. Найбільш ефективним способом застосування маточного молочка, є сублінгвальний спосіб. Коли молочко використовують пероральним способом, під впливом шлункового соку, воно руйнується. Для створення оптимальної концентрації компонентів маточного молочка в крові, необхідно, щоб вони всмоктувалися через слизову оболонку в порожнини рота, тим самим, минаючи печінковий бар'єр [2].

Для дітей і дорослих, застосовується ректальний шлях введення маточного молочка у вигляді свічок. Так само, маточне молочко, можна зустріти у вигляді спиртової емульсії, мазі, креми і водного розчину. Для лікування ЛОР — захворювань, будуть ефективні водні та спиртові розчини. При шкірних захворюваннях, рекомендуються мазі, порошки, креми і аерозолі.

Свіже (нативне) маточне молочко, дістають гірчиною ложкою з маточника і закладають під язик, де його слід утримувати до повного розчинення, близько 20 хвилин. Використовуючи цей спосіб застосування, виділяється слина, а потім, змішуючись з молочком, вона розтікається по всій порожнині рота. Бажано, довгий час не ковтати слину. Застосовувати таким чином нативне молочко, слід за 30 хвилин до їжі, 2 рази на день. Добова доза становить 60-100 мг. Курс лікування триває 2-3 тижні.

При даному виді вживання маточного молочка, існує складність дозування, але це найбільш ефективний спосіб застосування та корисні властивості маточного молочка досягають максимальної відмітки.

Маточне молочко, у вигляді таблеток, які ви можете знайти в аптеках, містять: 0,5 гр. глюкози, 20 мг маточного молочка, 1-2 краплі меду, який використовується для консервації і зв'язки компонентів даного препарату. Таблетки використовуються, після ретельного перемішування шляхом їх розсмакування, за 30 хвилин до їжі, 2-3 рази на день.

Маточне молочко, у вигляді спиртових розчинів — це зручна і доступна форма приготування і застосування маточного молочка. Спирт, в цих розчинах, грає роль консерванту та розчинника, що дозволяє суміші зберігатися тривалий час. Спиртовий розчин маточного молочка, можна приготувати самостійно, в домашніх умовах. Для цього: змішати маточне молочко з розчином спирту (40%) або горілки, у співвідношенні 1:2,0. Розводити потрібно, в залежності від бажаних лікувальних властивостей. Розчин, слабкої концентрації, застосовують для всмоктування через слизову оболонку, порожнини рота і для зрошення слизової оболонки носа. Високі концентрації, використовуються для зовнішнього застосування.

Корисні властивості маточного молочка, застосовуються при лікуванні грипу. Для цього використовують суміш на розчині спирту (40%), у співвідношенні 2:20. Застосовується у вигляді тампона, змоченого розчином, яким потрібно змащувати доступні поверхні слизової оболонки носа, а особливо — входи в ніс. При захворюванні на грип, додатково зрошують порожнину рота і зів. Для зрошення, необхідно приготувати таку суміш: розвести 20 крапель розчину (2:20), в 1 / 3 склянки води. Процедуру необхідно повторювати 3-4 рази на день.

Для інгаляції, підготувати таку суміш: розвести 1 мл спиртового розчину (40%), у співвідношенні 1:20, з 5-10 мл стерильного фізіологічного розчину. Інгаляції слід проводити 1-2 рази на день. Перед першим застосуванням інгаляції, необхідно провести перевірку на переносимість маточного молочка. Для цього, закапати під язик, 5-10 крапель розчину. Якщо на наступний день, не проявилися ознаки непереносимості даного розчину, можна проводити інгаляцію.

Для приготування водного розчину маточного молочка, потрібно: 2 мл охолодженої кип'яченої води і 1 гр. маточного молочка. Помістити компоненти в скляний флакон з герметичною пробкою і все ретельно перемішати, використовуючи скляну паличку. Приготовлена суміш зберігається в холодильнику, кілька днів. Використовується для інгаляцій і зрошення порожнини рота, а так само застосовується всередину — по 5-10 крапель, за півтори години до їжі, 3 рази на день.

Фармацевтична промисловість випускає свічки, з вмістом маточного молочка. Так само вони можуть бути виготовлені в аптеці. Зберігати свічки, при температурі не більше 12 ° С, застосовувати по 3 свічки в день, вставляючи їх у пряму кишку. У свічках, маточне молочко, комбінуються з прополісом, пилком і медом, що розширює їхній спектр дії. У сучасній медицині, маточне молочко, комбінують з медом, лікарськими травами і різними продуктами бджільництва. При цьому корисні властивості маточного молочка збільшуються, а мед відмінно консервує молочко. Такі комбінації характерні і для безлічі різних харчових добавок [1].

Література

1. Продукти бджільництва і їх застосування/ уклад. С.І. Стегній. — К.: Вища школа, 1993. — 127 с.
2. Пчеловодство — маленькая энциклопедия / ред. Г.Д. Биладш, А.М. Бурмистров. — М.: Советская энциклопедия, 1991. — С. 201-202.
3. Українська Радянська енциклопедія. — К.: В-во УРЕ, 1981. — Т. 6. — С. 408-409.

ЗНАЧЕННЯ ЖИРНОКИСЛОТНОГО СКЛАДУ НАЙДОВШОГО М'ЯЗА СПИНИ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ У ХАРЧУВАННІ

Канюка О.Ю.

Інституту свинарства і АПВ НААН України

М'язова тканина — м'ясо, основний продукт харчування людини тваринного походження, якість якого безпосередньо впливає на здоров'я людини. При комплексному оцінюванні якості м'ясної продукції суттєва увага приділяється оцінці найдовшого м'яза спини тварин. Жир свиней є джерелом незамінних поліненасичених жирних кислот (лінолева, ліноленова, арахідонова), які не синтезуються в організмі людини, їх часто об'єднують в групу вітамінів F [1].

З розвитком промислових технологій виробництва свинини, які характеризуються поточністю, ритмічністю виробництва, механізацією та автоматизацією, виникає потреба вивчення складових м'язової тканини свиней — кількісного та якісного складу жирних кислот внутрішньом'язового жиру найдовшого м'яза спини.

Матеріали та методи. Експеримент було проведено в умовах промислового підприємства «Таврійський бекон» ЗАТ «Фридом Фарм Бекон». Забій свиней (кастрати) великої білої породи проводили по досягненні ними живої маси до 95-110 кг. Із парних туш свиней відбирали зразки найдовший м'яз спини. Аналіз жирнокислотного складу м'язової тканини свиней проводили на базі Полтавського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України на хроматографі «Кристал 2000 М». Колонка HP FFAP 50mm×0,32mm×0,2mm. Газ носій — азот. Температура колонки — 210°C, детектора — 250°C, випаровувача — 220°C. Об'єм проби 3 мкл [2]. Пробопідготовка: 0,5 г сухої розмеленої м'язової тканини розчиняли в 3,0 мл гексана, добре перемішували та центрифугували, до надосадової рідини додавали 0,5 мл 10% розчину метилата натрію в метанолі, добре перемішували, після розділу фаз відбирали верхній прозорий шар.

При дослідженні найдовшого м'язу спини свиней було ідентифіковано 12 жирних кислот. З них 7 насичених та 5 ненасичених. Результати подані в таблиці 1. Зафіксовано невелику кількість низькомолекулярних жирних кислот С 8-12 — 0,43%. Відсоток насичених жирних кислот склав 44%. Найбільша кількість пальмітинової та стеаринової кислот — 31% та 11%, відповідно. Ненасичені жирні кислоти склали практично 56%. Серед них найбільше превалювала олеїнова 46%.